

Høringssvar – Godkendelse af tiltag til budgetoverholdelse på specialundervisningsområdet i 2019

Hvidovre Kommune
Hvidovrevej 278
2650 Hvidovre

Hvidovre den 28. januar 2019

Handicaprådet har gennemgået det fremsendte materiale vedrørende tiltag til budgetoverholdelse på specialundervisningsområdet i 2019.

Handicaprådet finder det dybt bekymrende og overraskende, at man 14 dage inde i et nyt budgetår må konstatere et forventet merforbrug på 12 mio. kr. på specialundervisningsområdet.

Det ligner til forveksling det scenarie, der udspillede sig på voksenhandicap-området tidligere, hvor flere års underbudgettering på grund af manglende hensyn til den demografiske udvikling blev forsøgt genoprettet ved indtil flere urealiserbare handleplaner, og som ved budgetvedtagelsen for 2019 betød en teknisk opskrivning af budgettet på 21 mio. kr.

Forvaltningen angiver manglende styring som årsag til ubalancen i budgettet. En ubalance som har været kendt i en lang årrække, uden at der blevet grebet ind i tide på en forsvarlig måde overfor de berørte elever.

Alle børn med handicap, der har behov for et specialiseret skoletilbud, har ret til et målrettet tilbud af høj faglig kvalitet. Derfor skal det sikres, at specialskoletilbud har fokus på både elevernes faglige såvel som personlige og sociale trivsel og udvikling, og at Hvidovre kommune overholder kravet om, at det tiltænkte undervisningstilbud er tilpasset den enkelte elev.

I 2017 blev ca. halvdelen af de realitetsbehandlede afgørelser fra Hvidovre kommune ændret af Klagenævnet for Specialundervisning

Handicaprådet frygter, at børnenes tarv tilsidesættes, ved de foreslåede nedskæringer og tiltag.

Handicaprådet finder endvidere, at de skitserede forslag mangler uddybning og substans, samt en beskrivelse af de alvorlige konsekvenser, det vil have for eleverne.

Handicaprådet vurderer derfor, at forvaltningen må præcisere de enkelte tiltag nærmere, før der kan tages beslutning om igangsætning af de foreslåede indsatser/nedskæringer.

Ad 1. Tættere styring samt større fleksibilitet i den samlede visitationsproces

Handicaprådet finder det meget problematisk, at der foreslås fleksible løsninger, der skal træde i stedet for visitation uden at disse beskrives nærmere.

Hvordan ses dette udmøntet i praksis og af hvem ?

Hvor er borgerne henne i denne "tættere styring" og større fleksibilitet ?

Inden der kan træffes afgørelse om iværksættelse af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, er kommunen forpligtet til at udarbejde en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV) af eleven. Den skal sikre, at sagkyndige har vurderet elevens behov for støtte og har til formål at vurdere og komme med forslag til den videre indsats.

Børn og unge, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, skal efter folkeskolelovens § 3, stk. 2, jf. § 20, stk. 2 have specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i specialklasser og specialskoler. Der gives desuden specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand til børn, hvis undervisning i den almindelige klasse kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 undervisningstimer ugentligt (12 lektioner)

I "Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand" er det endvidere præciseret, at forældrene skal medvirke centralt i hele forløbet. Der skal lægges betydelig vægt på forældrenes ønsker med hensyn til den nærmere tilrettelæggelse af den specialpædagogiske bistand samt på forældrenes og elevens ønsker med hensyn til valg af skole.

Mindre indgribende indsatser, kan i værste fald betyde at børn med behov for vidtgående specialundervisning, forsøges integreret i store almenklasser uden den nødvendige støtte. Nogle specialelever kan med særlige foranstaltninger og særligt uddannet personale fungere i en almen klasse. Andre kan ikke. De bliver bragt i en ulidelig situation i skolen og reagerer undertiden med belastningsudvirket voldelige reaktioner eller nægter at gå i skole. Det kan også føre til angst og stress. På sigt vil en forfejlet inklusionsindsats kunne føre til uanede store udgifter for kommunen og varige og unødvendige konsekvenser for den enkelte elevs livskvalitet. Det vil også påvirke de andre elever i klassen.

Ad 2. Tilpasning af økonomi i egne specialundervisningstilbud

Forvaltningen angiver at tilpasningen betyder en nedskæring af personalet i kommunens egne specialundervisningstilbud på 3,81 mio. kr. – svarende til 7,7 fuldtidsstillinger.

Det er ikke angivet, hvor stor en procentdel af det eksisterende personale det drejer sig om, eller hvilke ordninger der vil blive ramt samt hvilke dybere overvejelser der ligger bag dette spareforslag

Handicaprådet finder det meget bekymrende, at man på denne måde vil finde besparelser, da det er vores opfattelse, at kommunens specialgrupper/klasser bestemt ikke er "overbemandet" med personale, og at der er tale om en grønthøster-model, der vil ramme både personale og elever hårdt.

Ad 3. Løbende kapacitetstilpasning

Løbende og hurtigere kapacitetstilpasning ved oprettelse/nedlægning af specialgrupper skal man være varsom med. Mange af eleverne i specialklasserne, vil på grund af deres handicap have meget svært, ved at blive flyttet rundt.

De har behov for stabile omgivelser.

Handicaprådet anser derfor en mere langsigtet planlægning af kapaciteten for optimal.

Handicaprådet vil endvidere endnu en gang rette fokus på og anbefale oprettelse af NEST-klasser i Hvidovre kommune, hvor læringsmiljøet består af 16 elever – 12 almindelige distriktsklasseelever og 4 elever med autisme-diagnose.

Undervisningen i en Nest klasse er tilrettelagt efter specialpædagogiske principper, der sikrer de bedste læringsfællesskaber for alle børn.

Nest undervisningen er udviklet på baggrund af følgende værdier:

- "Børn er mere ens end forskellige og bør lære og udvikle sig sammen".
- "Hvis børn ikke lærer på den måde, vi underviser dem, må vi undervise dem på en måde, så de lærer".

Erfaringerne med Nest er, at alle elever både med og uden autisme profiterer af at være i en Nest klasse. Det gælder både fagligt, socialt og i forhold til adfærd.

- I 0. klasse er der 16 elever heraf fire med autisme.
- To voksne, der underviser efter en struktureret to-lærermode.
- En fysisk indretning, der understøtter trivsel læring og udvikling for alle elever i klassen.

Århus kommune oprettede i 2016 de første NEST-klasser i Danmark:

<https://aarhus.dk/borger/pasning-skole-og-uddannelse/skole-sfo-og-klub/andre-skoletilbud/nest-en-skole-for-alle/nest-for-fagpersoner/nest-i-din-kommune-for-fagpersoner/>

Ad 4. Oprettelse af ressourcegruppe i E-klasserne på Gungehuskolen

Oprettelse af en ressourcegruppe på Gungehuskolen som eventuel erstatning for dagbehandlingspladser uden for kommunen, vil kræve nødvendig plads, penge og ansættelse af specialuddannet personale.

Ifølge "Bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder" fremgår det bl.a.:

§ 2. Specialpædagogisk bistand til elever i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder omfatter:

- 1) Specialpædagogisk rådgivning til forældre, lærere eller andre, hvis indsats har væsentlig betydning for elevens udvikling.
- 2) Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisningen af eleven.
- 3) Undervisning i folkeskolens fag og fagområder, der tilrettelægges under særlig hensyntagen til elevens indlæringsforudsætninger. For elever i børnehaveklassen omfatter specialpædagogisk bistand undervisning og træning, der tilrettelægges efter elevens særlige behov.
- 4) Undervisning og træning i funktionsmåder og arbejdsmetoder, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder.
- 5) Personlig assistance, der kan hjælpe eleven til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.

§ 15. Henvielse af en elev til specialpædagogisk bistand i et dagbehandlingstilbud eller et anbringelsessted, der drives af en kommunalbestyrelse i egen kommune, er betinget af, at kommunalbestyrelsen på forhånd har godkendt time- og læseplaner, personalets kvalifikationer, den pædagogisk-psykologiske betjening og budgettet for undervisningen.

Ad. 5. Justeringer i inklusionsmodellen

Handicaprådet har ved tidligere lejligheder udtrykt bekymring for den vedtagne økonomifordelingsmodel af inklusionsmidlerne.

Udlægning af midlerne til den enkelte skoleleder, som "incitament" til at undlade at iværksætte specialundervisning, giver ikke mening.

Ved at ændre opkrævningen hos den enkelte skole løbende gennem året, for på denne måde at "styrke" den økonomiske effekt og synligheden af incitamentsbeløbet, frygter Handicaprådet at endnu flere elever ikke får det rette og nødvendige specialundervisningstilbud.

Handicaprådet finder det endvidere problematisk, at forvaltningen angiver, at man vil skære ned på de udlagte inklusionsmidler med 3 mio. kr. på grund af, at antallet af elever i segregeret undervisning er lavere en forudsat. Det hænger ikke sammen med, at man indledningsvis nævner, at der både i Hvidovre og på landsplan er sket en stigning i gruppen af børn med diagnoser, herunder inden for autismespektrumforstyrrelser

Med venlig hilsen
Jan Nielsen
Formand Handicaprådet
DH-repræsentanterne